

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

Н. І. Гордієнко

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

*(для студентів денної та заочної форми навчання першого
«бакалаврського» рівня вищої освіти
за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2021

Гордієнко Н. І. Фінанси суб'єктів господарювання : термінологічний словник для студентів денної та заочної форми навчання першого «бакалаврського» рівня вищої освіти за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування / Н. І. Гордієнко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 61 с.

Автор канд. екон. наук, проф. Н. І. Гордієнко

Рецензент:

Т. В. Момот, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова.

Рекомендовано кафедрою фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту, протокол № 3 від 10.11.2020.

© Н. І. Гордієнко, 2021

© ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021

ЗМІСТ

Вступ	4
Термінологічний словник із дисципліни «Фінанси суб'єктів господарювання».....	5
Список джерел	46
Предметний покажчик	50

ВСТУП

Терміни в термінологічному словнику розміщені в алфавітному порядку їхніми назвами, далі подається визначення терміну українською мовою. Якщо термін має декілька значень, усі вони об'єднанні в одній статті.

Словник призначений для студентів освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 071 – Облік і оподаткування, а також може бути корисним для аспірантів, викладачів, наукових працівників, бухгалтерів і керівників підприємств.

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ»

А

АВАЛЬ – вексельне поручництво, за яким особа, що його здійснила, бере на себе відповідальність перед власником векселя за виконання зобов'язань будь-якою з відповідальних за векселем осіб: акцептантом, векседавцем, індосантом. Аваль підвищує надійність векселя і тим самим сприяє вексельному обігу.

АВАНСОВІ ПЛАТЕЖІ – Сплата до бюджету податків і податкових платежів у розмірах, визначених виходячи з прогнозованих оцінок об'єкта оподаткування або з його фактичних розмірів за попередній період чи аналогічний період попереднього року.

АВАНС: 1. Грошова сума, що виплачується наперед, у рахунок майбутніх платежів, згідно з укладеними контрактами та угодами; 2. Частина заробітної плати, яка видається за першу половину місяця.

АВІЗО – офіційне письмове банківське повідомлення про виконання розрахункової операції. Спрямовується іншому банкові чи клієнтові і використовується банками для сповіщення своїх клієнтів про дебетові та кредитові записи, залишки коштів на рахунках, виплату переказів, подання чеків, відкриття акредитивів. Як А. використовують спеціальні бланки або копії грошово-розрахункових документів (платіжні доручення чи вимоги, меморіальні ордери тощо). В А. зазначають його номер, дату операції та її характер, суму, реквізити платника чи одержувача.

АВУАРИ: 1. Різні активи (готівка, чеки, векселі, акредитиви), за рахунок яких можуть бути здійснені виплати і погашені зобов'язання їхніх власників. 2. Грошові ресурси банку в іноземних валютах, цінних паперах, золоті, що є на його рахунках у закордонних банках. Сукупність таких ресурсів, що належать певній країні, називається її закордонними А. Ними здійснюють виплати, погашають зобов'язання, забезпечують розрахунки

між державами. Значна частина розрахунків у світовому господарстві провадиться в доларах США, японських ієнах, англійських фунтах стерлінгів. Тому найпоширеніші А. саме в цих валютах.

АГЕНТ – фізична або юридична особа, котра виконує функції довіреної особи, посередника, уповноваженого, тобто здійснює певні дії від імені іншої особи (принципала) за дорученням і в інтересах цієї особи. У фінансово-комерційних операціях агентами є брокери, дилери, маклери, комісіонери.

АДМІНІСТРАТИВНЕ СТЯГНЕННЯ – штрафна санкція, що накладається на керівників і посадових осіб підприємств, установ та організацій: порушення податкового законодавства, що регулюється Кодексом України про адміністративні правопорушення.

АЖІО – відхилення курсу валюти, акцій, векселів та інших цінних паперів від їх номінальної вартості або паритету в бік перевищення.

АЖУР – стан бухгалтерського обліку, коли всі записи на рахунках роблять у день здійснення господарських операцій; у ширшому розумінні – обліково-обчислювальні роботи виконуються в установлені терміни.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО – одна з організаційно-правових форм господарювання, орієнтована на велику кількість членів у зв'язку з випуском у продаж акцій.

АКЦИЗНИЙ ЗБІР – непрямий податок, що включається в ціну деяких товарів (високорентабельних, монопольних тощо).

АКЦІЯ – цінний папір, що свідчить про право власності на певну частку майна акціонерного товариства і дає право її власникові одержувати частину прибутку акціонерного товариства у вигляді дивіденду.

АКТ РЕВІЗІЇ – основний письмовий документ, що засвідчує наслідки обстеження, перевірки стану або результатів роботи підприємства, організації, установи чи дій службової особи (групи осіб).

АКТИВНІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ – операції, за допомогою яких банки

розміщують наявні у них грошові ресурси (видача позик, купівля цінних піперів тощо).

АКЦЕПТ – згода на оплату документів або товару, на укладення договору на запропонованих умовах.

АКЦЕПТНИЙ АКРЕДИТИВ – банківський кредит, який отримує експортер чи імпортер передачею банкові своїх векселів, виставлених на даний банк. Такі векселі можна продати, оскільки банківський акцепт дає право покупцеві векселя отримати розрахунок за ним у банку.

АКЦЕПТОВАНИЙ ВЕКСЕЛЬ – вексель, який має акцепт платника на його оплату. Акцепт оформляється написом на векселі («акцептований» «прийнятий», «зобов'язуюсь заплатити» тощо) і підписом трасаті (платника за векселем). Через акцепт особа, яка вказана на векселі як платник (трасат), беручи на себе обов'язки акцептанта, стає головним вексельним боржником. Акцептант відповідає за оплату векселя в установлені терміни; у разі неплатежу власник векселя має прямий позив проти акцептанта. Акцептовані векселі набули поширення у практиці кредитування зовнішньої торгівлі.

АКЦИЗ – вид непрямого податку на високорентабельні та монопольні товари (продукцію), який включається до ціни товарів (продукції).

АКРЕДИТИВ (А.) – форма безготівкових розрахунків на національному та зовнішньому ринку через доручення про виплату банком певної суми контрагенту, який виконав указані в А. умови.

АМОРТИЗАЦІЙНІ ВІДРАХУВАННЯ (А. в.) – метод поступового перенесення на собівартість продукції вартості основних засобів (а також нематеріальних активів), які використовуються для її виробництва. А. в. здійснюються різними (дозволеними законодавством) способами за вибором суб'єктів підприємництва. В українському податковому законодавстві – сума, на яку зменшується прибуток як об'єкт оподаткування.

АУДИТ – перевірка незалежними юридичними і фізичними особами (аудиторами) бухгалтерської звітності та обліку, іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності

АУДИТОР – працівник аудиторської служби (фірми), який здійснює незалежну експертизу чи контроль за дотриманням встановленого порядку проведення фінансово-господарських операцій, бухгалтерського обліку та звітності, надає з цих питань консультаційні послуги.

АУДИТОРСЬКА ФІРМА (СЛУЖБА) – організація, яка на договірних засадах здійснює аудит, тобто позавідомчу незалежну фінансову та бухгалтерську експертизу чи контроль за діяльністю господарських суб'єктів (підприємств, фірм, організацій), а також надає консультаційні послуги. Метою такої експертизи є об'єктивна оцінка фінансового стану, перевірка правочинності укладених угод, дотримання законодавства, насамперед податкового, й достовірності поданої звітності. А. ф. (с.) можна створювати на основі будь-яких форм власності. Для здійснення аудиторської діяльності потрібно мати ліцензію.

АУКЦІОН – продаж товарів і майна з публічного торгу покупцеві, який запропонував найвищу ціну.

АУКЦІОН ВАЛЮТНИЙ – організована форма проведення операцій з купівлі-продажу іноземних валют за конкурсом покупців.

АУКЦІОН ГРУПОВИЙ – форма біржової торгівлі, коли спочатку нагромаджують замовлення, а потім розпродують їх одноразово в торговому залі під контролем уповноваженого брокера чи працівника біржі.

Б

БЕЗЗАПЕРЕЧНЕ СПИСАННЯ КОШТІВ – стягнення фінансовими та кредитними органами в адміністративному порядку з підприємств та організацій не внесених ними в строк платежів. В Україні з 2001 р.

практика Б. с. к. суттєво звужена.

БІРЖА – організаційно оформлений ринок, що регулярно функціонує й на якому здійснюється оптова торгівля цінними паперами (фондова Б.) або товарами за стандартними зразками (товарна Б.).

БІРЖОВИЙ КУРС ВАЛЮТ – вартість цінних паперів на фондовій біржі.

БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ – складається з державного бюджету України та місцевих бюджетів. До місцевих бюджетів належать бюджети обласні, районні бюджети, бюджети районів у містах та бюджети місцевого самоврядування. Бюджетами місцевого самоврядування є бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань.

БЮДЖЕТ ДЕРЖАВНИЙ – централізований фонд фінансових ресурсів, який затверджується вищим органом законодавчої влади країни і використовується на загальнодержавні потреби, які фінансуються у централізованому порядку.

БЮДЖЕТ МІСЦЕВИЙ – бюджет адміністративно-територіальної одиниці держави, яка підпорядковується місцевим органам влади.

БАЛАНС БАНКІВСЬКИЙ – бухгалтерський баланс, який відбиває стан залучених і власних коштів, їх джерела, розміщення в кредитних та інших операціях. За даними балансу здійснюється контроль за формуванням і використанням банківських ресурсів, станом кредитних, розрахункових, касових та інших банківських операцій.

БАЛАНС БУХГАЛТЕРСЬКИЙ – форма бухгалтерської звітності, яка відбиває в грошовому виразі стан господарських засобів за їх складом і використанням, джерелами надходження та призначенням на певну дату. Має форму таблиці, що складається з двох частин: активу і пасиву. Оскільки актив і пасив балансу відбивають ті самі кошти, їх підсумки мають дорівнювати один одному.

БАЛАНС ДЕРЖАВИ ПЛАТІЖНИЙ – співвідношення між сумою фактичних грошових надходжень із-за кордону та сумою платежів іншим державам за певний період (рік, квартал, місяць) або на певну дату. Б. д. п. є найпоширенішим видом балансу міжнародних розрахунків. Його розробляють за формою, рекомендованою МВФ.

БАЛАНС ДЕРЖАВИ ФІНАНСОВИЙ ЗВЕДЕНИЙ – система показників, що характеризують джерела створення та напрямки використання фінансових ресурсів і їх величину за відповідний період. Включає в себе фінансові ресурси, що створюються і використовуються в усіх секторах економіки незалежно від форм власності, а також обов’язкові та добровільні платежі, сплачувані населенням, довготермінові кредити банків, доходи від зовнішньоекономічної діяльності, У видатковій частині балансу наводять загальну суму витрат, здійснюваних суб’єктами господарювання та по лінії бюджетної системи.

БАЛАНС ДОХОДІВ І ВИТРАТ – поточний фінансовий план підприємства, що є основою організації фінансових відносин, формування та використання грошових доходів і фондів. Розроблюється звичайно на рік з поквартальним поділом.

БАЛАНСОВИЙ ПРИБУТОК – загальна сума прибутку підприємства від усіх видів діяльності за звітний період, що відбита в його балансі і включає в себе прибуток від реалізації продукції (робіт, послуг), у тому числі продукції допоміжних і обслуговуючих виробництв, що не мають окремого балансу, основних фондів, нематеріальних активів, цінних паперів, валютних цінностей, інших видів фінансових ресурсів і матеріальних цінностей, а також прибуток від орендних (лізингових) операцій, роялті та позареалізаційних операцій.

БАНК-ЕМІТЕНТ – банк, що випускає в обіг грошові знаки, цінні папери та платіжно-розрахункові документи.

БАНКІВСЬКА АСОЦІАЦІЯ – об’єднання банків, яке створюється з

метою захисту своїх професійних інтересів.

БАНКИ КОМЕРЦІЙНІ – кредитні установи, що здійснюють усі різновиди банківських операцій (крім емісії грошей) для підприємств усіх галузей за рахунок грошей, залучених у вигляді вкладів та інших пасивних операцій.

БАНКІВСЬКА ЛІКВІДНІСТЬ – здатність банку погасити в установленій термін зобов'язання, яке визначається співвідношенням та структурою активів і пасивів банку.

БАНКІВСЬКА ЛІНІЯ – кредитна лінія, яку банк відкриває клієнтові.

БАНКІВСЬКА ТАЄМНИЦЯ – відомості, що не підлягають розголошенню. До них належать відомості про стан рахунків клієнтів і виконуваних операцій. Такі відомості можуть надаватися самим клієнтам, судовим, слідчим і фінансовим органам. Банківська таємниця є різновидом комерційної таємниці, яка полягає у тому, що фірми й банки приховують одне від одного відомості про операції з метою отримання більших прибутків. Публікація балансів не виключає банківську таємницю, оскільки відомості звичайно є загальними і не розкривають конкретних операцій банків, їхніх зв'язків з клієнтурою.

БАНКІВСЬКИЙ АКЦЕПТ – згода банку на оплату платіжних документів, форма гарантії їх оплати. Оформлюється у вигляді відповідного напису банку-акцептанта.

БАНКІВСЬКИЙ КРЕДИТ – надання банком у тимчасове користування частини власного або залученого капіталу. Здійснюється у формі видачі позик, обліку векселів та ін. Специфічними формами кредиту є форфейтинг, факторинг, «кредит покупцеві».

БАНКІВСЬКИЙ ФАКТОРИНГ – вид послуг банку з рефінансування дебіторських зобов'язань клієнта без права вимоги повернення.

БАНКІВСЬКИЙ ФОРФЕЙТИНГ – фінансування міжнародної торгівлі шляхом обліку переказних векселів без права регресу, тобто покупець

векселя бере на себе весь ризик неплатежу і не може пред'явити претензії попередньому власникові.

БАНКІВСЬКІ ІНВЕСТИЦІЇ – вкладання банківських ресурсів на тривалий термін.

БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ – операції банків із залученням коштів та їх вкладання в позички, цінні папери й послуги, випуску в обіг і вилучення з нього грошей, здійснення капітальних вкладень, касового виконання державного бюджету тощо.

БАНКОМАТ – електронний термінальний пристрій, сполучений з банківським комп'ютером і призначений для одержання клієнтом готівки зі свого рахунка, а також довідок по ньому. Доступ до користування банкоматом забезпечується виданою банком спеціальною кредитною картою.

БАНКРУТСТВО – фінансова неспроможність осіб, підприємств, фірм, нездатність платити кредиторам за борговими зобов'язаннями і продовжувати нормальну діяльність. Розрізняють два види банкрутства: перший — це навмисне, тобто свідоме доведення своїх комерційних справ до банкрутства; другий вид пов'язаний із певними обставинами або є результатом некомпетентного управління. Згідно з ринковими постулатами банкрутство виконує функцію своєрідного відбору найефективніших форм і методів господарювання.

БАРТЕР – товарообмінна угода без участі грошей (натуральний обмін).

БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ УКРАЇНИ – центральний банк України, який здійснює керівництво всією кредитною системою країни, має монопольне право емісії банкнот, є головним провідником грошово-кредитної політики держави.

БЕЗАКЦЕПТНІ ПЛАТЕЖІ – платежі, що здійснюються на основі платіжних вимог списанням коштів з рахунка платника без його згоди, про

що робиться спеціальна відмітка на документі: «Без акцепту».

БЕЗГОТІВКОВИЙ ГРОШОВИЙ ОБІГ – частина грошового обігу, в якій рух грошей відбувається як перерахування сум по рахунках у банках чи зарахування взаємних вимог, тобто безготівкових грошових знаків. Переважна більшість загального грошового обігу здійснюється в безготівковій формі. Це зумовлено тим, що безготівковий обіг має значні переваги перед готівковим, а тому набагато ефективніший і доцільніший як для суспільства загалом, так і для кожного окремого економічного суб'єкта.

БІРЖА – організаційне утворення, постійно функціонуючий ринок, на якому здійснюється торгівля цінними паперами і оптова торгівля товарами. Відповідно розрізняють Б. фондову, товарну та валютну.

БЛОКОВАНИЙ РАХУНОК – банківський рахунок, розпорядження яким обмежене за рішенням слідчих, судових чи урядових органів.

БОНИ – короткотермінові боргові зобов'язання, що їх випускають державна скарбниця, муніципальні органи, окремі установи і підприємстві

БОНУС – додаткова винагорода, премія.

БЮДЖЕТ КОНСОЛІДОВАНИЙ – зведений бюджет нижчих територіальних рівнів і бюджету відповідного адміністративно-територіального утворення. Б. к. використовується для розрахунків та аналізу.

БЮДЖЕТНИЙ ДЕФІЦИТ – перевищення видатків бюджету над його доходами, показник кризового стану державних фінансів, один із факторів розвитку інфляції. Причини появи і зростання Б. д. посилені економічної нестабільності, скорочення надходжень до бюджету внаслідок зниження ефективності виробництва, безконтрольне збільшення бюджетних витрат.

БЮДЖЕТНИЙ ПЕРІОД – час дії бюджету від складання його проекту до затвердження звіту про виконання. Згідно з Конституцією України Б. п. починається 1 січня і закінчується 31 грудня, тобто триває календарний рік.

В

ВАЛОВИЙ ДОХІД – термін податкового права, що виражає загальну суму доходу платника податку на прибуток від усіх видів діяльності.

ВАЛЮТА: 1. Грошова одиниця країни. 2. Тип грошової системи, що діє в країні (золота, срібна, паперова). 3. Іноземні гроші, також векселі, чеки тощо, які використовуються у міжнародних розрахунках (іноземна В.)

ВАЛЮТА ВІЛЬНО КОНВЕРТОВАНА – валюта, що вільно і необмежену обмінюється на інші іноземні валюти. Сфера обміну В. в. к. поширюється як на поточні операції, пов'язані з поточною зовнішньоекономічною діяльністю (зовнішньоторговельний обмін, неторговельні платежі, іноземний туризм), так і на операції щодо зовнішніх кредитів і закордонних інвестицій. Режим функціонування В. в. к. практично означає відсутність будь-яких валютних обмежень.

ВАЛЮТНА ВИРУЧКА – іноземна валюта, виручена від експорту товарів і послуг.

ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ – державне правове регулювання операцій з іноземною валютою і міжнародних розрахунків.

ВАЛЮТНІ РАХУНКИ – рахунки юридичної особи в іноземній валюті, на які надходять платежі від іноземних контрагентів, валютні кошти, одержані у кредит.

ВАЛЮТНА ІНТЕРВЕНЦІЯ – втручання центрального банку в операції на валютному ринку для того, щоб впливати на курс національної валюти. Здійснюється через купівлю-продаж іноземної валюти: щоб підвищити курс національної валюти, центральний банк продає іноземну валюту, а щоб знизити його -скуповує. В. і. є складовою валютної політики держави.

ВАЛЮТНА ПОЛІТИКА – сукупність заходів, що здійснюються державою у сфері міжнародних валютних відносин відповідно до її поточних і стратегічних цілей. В. п. є складовою державної економічної

політики держави.

ВАЛЮТНИЙ КУРС – співвідношення між грошовими одиницями двох країн, яке використовується для обміну валют, при здійсненні валютних та інших економічних операцій. Зовні виступає як ціна валюти однієї країни, виражена у валюті іншої країни чи в міжнародних розрахункових одиницях.

ВАЛЮТНИЙ ПАРИТЕТ – законодавчо встановлене співвідношення між двома валютами, яке і є основою валютного курсу.

ВАЛЮТНИЙ РЕЗЕРВ – запас іноземної валюти, а також золота, яким володіє правлячий орган або центральний банк тієї чи іншої країни для платежів за міжнародними розрахунками.

ВАЛЮТНИЙ РИЗИК – небезпека валютних втрат, пов'язаних зі зміною курсу іноземної валюти стосовно національної валюти під час виконання торговельних, кредитних і валютних операцій.

ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ – операції, пов'язані з переходом права власності на валютні цінності, за винятком операцій, що здійснюються між резидентами у валюті України; операції, пов'язані з використанням валютних цінностей у міжнародному обігу як засобу платежу, з передаванням заборгованостей та інших зобов'язань, предметом яких є валютні цінності; операції, пов'язані із ввезенням, переказуванням і пересиланням на територію України та вивезенням, переказуванням і пересиланням за її межі валютних цінностей.

ВАЛЮТНІ РИНКИ – центри зосередження валютних операцій, які здійснюються на основі попиту і пропозиції та забезпечують своєчасність міжнародних розрахунків. Учасниками В. р. є банки, компанії та їхня клієнтура, а також валютні біржі.

ВЕКСЕЛЬ – письмове зобов'язання чітко встановленої форми, за яким боржник (векселедавець) зобов'язується сплатити кредитору (векселедержателю) вказану у В. суму до певного строку. В. може

використовуватися останнім як платіжний засіб.

ВИТРАТИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ – витрати, зроблені підприємствами за звітний період, які підлягають включенню у собівартість продукції (послуг) у наступні місяці або роки.

ВИРУЧКА ВІД ПРОДАЖУ (РЕАЛІЗАЦІЇ) – сума коштів, яка фактично одержана тим чи Іншим способом (шляхом безготівкових або готівкових розрахунків, через залік або бартер) підприємством за відвантажену (відпущену) продукцію, виконані роботи, надані послуги.

ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА – сукупні витрати підприємства, які складають собівартість продукції.

ВИТРАТИ ОБІГУ – сукупні витрати підприємств, пов'язані з виконанням їх функцій з реалізації (продажу) продукції.

ВІДОМЧИЙ КОНТРОЛЬ – вид фінансового контролю з боку міністерств, відомств за діяльністю підвідомчих підприємств.

ВІДПОВІДАЛЬНЕ ЗБЕРІГАННЯ НЕСПЛАЧЕНИХ ВАНТАЖІВ – передбачений законом обов'язок покупця зберігати матеріальні цінності, які він одержав і оплату яких не здійснив.

ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ – залучені підприємством на засадах, визначених законодавством, і накопичені в процесі господарської діяльності фінансові ресурси у вигляді грошових коштів або вкладень у майно (основні засоби, оборотні засоби, цінні папери та інше майно), яке є власністю підприємства або закріплене за ним на праві повного господарського відання.

ВЛАСНІ ОБОРОТНІ КОШТИ – частина власного капіталу (власних фінансових ресурсів) підприємства, яка призначена бути джерелом створення його оборотних активів.

ВЛАСНІ ОСНОВНІ ЗАСОБИ – частина власного капіталу (власних фінансових ресурсів) підприємства, яка призначена бути джерелом створення його основних засобів.

Г

ГАРАНТ – державний орган, установа, підприємство чи особа, які у певний спосіб гарантують своєчасну сплату суми, що її має повернути боржник, і несуть за неї економічну, фінансову, матеріальну та моральну відповідальність, компенсують збитки, що виникають.

ГАРАНТОВАНИЙ КРЕДИТ – кредит, який надається одними підприємцями іншим під гарантію банків, фірм або урядових органів. До Г. к. звертаються тоді, коли постачальник не впевнений у платоспроможності покупця.

ГАРАНТОВАНИЙ ЧЕК – чек клієнта, гарантований його банком.

ГРИВНЯ: 1. Грошова і вагова одиниця Стародавньої Русі. Походить від назви обруча із золота чи срібла, який носили на шиї як прикрасу. Для зручності обручі розрубували на частини, які самостійно оберталися і послужили основою для нової грошової одиниці – рубля. 2. Згідно з Конституцією є грошовою одиницею України. Введена в обіг Указом Президента України 25 серпня 1996 року № 762/96.

ГРОШІ ЕЛЕКТРОННІ – умовна назва коштів, які використовуються їхніми власниками в електронній системі банківських послуг. Фактично це кредитні гроші, що обертуються не з допомогою паперових носіїв, а через запровадження до сфери розрахунків комп'ютерної техніки і сучасних систем зв'язку. Г. е. є найбільш прогресивним, економним і зручним носієм грошових функцій, що значно прискорює безготівкові розрахунки між суб'єктами господарювання.

ГОСПОДАРСЬКИЙ ДОГОВІР – згода між підприємствами (організаціями) про встановлення господарчих прав та зобов'язань.

ГРОШОВИЙ ОБІГ – рух грошей у готівковій та безготівковій формах, що обслуговує кругообіг товарів і послуг у процесі розширеного відтворення.

ГРОШОВІ КОШТИ – готівка, гроші на банківських рахунках,

депозити до запитання.

ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА – сукупність заходів держави у сфері грошового обігу і кредитних відносин з метою регулювання економічного зростання, стримування інфляції, забезпечення зайнятості та збалансування платіжного балансу. Основні напрямки Г.-К. п. визначаються вищими законодавчими органами країни, а реалізуються урядами, центральними банками разом з Міністерством фінансів.

ГУДВІЛ – комплекс заходів, спрямованих на збільшення прибутку підприємства без відповідного збільшення активних операцій, у тому числі використання кращих управлінських здібностей, домінуюча позиція на ринку продукції (робіт, послуг), нові технології тощо. Вартість Г. визначається різницею між ціною придбання і звичайною ціною відповідних активів.

Д

ДЕБІТОР – юридична чи фізична особа, яка заборгувала даному підприємству, організації, фірмі чи установі гроші або майно.

ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ – сума боргів на користь підприємства від юридичних або фізичних осіб у результаті господарських взаємовідносин.

ДЕВАЛЬВАЦІЯ – знецінення національної грошової одиниці порівняно з іноземною валютою чи міжнародними валютними одиницями. Виявляється у зниженні курсу національної валюти. Причиною девальвації є інфляція, коли в різних країнах вона розвивається неоднаковими темпами.

ДЕПОЗИТ – внесок у банк або в іншу кредитну установу для зберігання або одержання грошової винагороди (відсотків).

ДЕКЛАРУВАННЯ – подання платником відомостей про обсяги об'єкта оподаткування та інших даних, необхідних для визначення суми

податку.

ДЕНОНСАЦІЯ – письмова відмова від угоди до закінчення терміну її дії.

ДЕРЖАВНЕ МИТО – грошова плата, що стягується за вчинення юридичних дій та за видачу документів юридичного характеру уповноваженими на те державними органами й перераховується ними до бюджету.

ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ФІЗИЧНИХ ОСІБ – ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ – це автоматизований банк даних, створений для забезпечення єдиного державного обліку фізичних осіб, які зобов'язані сплачувати податки, збори, інші обов'язкові платежі до бюджетів та внески до державних цільових фондів у порядку і на умовах, визначених законодавчими актами України.

ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ – гарантована державою система матеріального забезпечення в старості або при втраті працездатності.

ДЕРЖАВНІ ЦІЛЬОВІ ФОНДИ – фонди, які створені відповідно до законодавства України і формуються за рахунок визначених ним внесків юридичних осіб незалежно від форм власності та внесків громадян.

ДЕФЛЯЦІЙНА ПОЛІТИКА – сукупність заходів, яких вживає держава з метою стримування інфляції та оздоровлення платіжного балансу.

ДЕФЛЯЦІЯ – процес стримування зростання грошової маси в обігу. За змістом і наслідками – протилежність інфляції. Звичайно провадиться напередодні грошових реформ.

ДИВІДЕНДИ – доходи, отримані суб'єктами оподаткування за корпоративним правом у вигляді частки прибутку юридичної особи, зокрема доходи, нараховані у вигляді процентів на акції або на внески до статутних фондів (за винятком доходів, отриманих від інших видів цінних

паперів, від продажу та доходів від операцій з борговими зобов'язаннями і вимогами).

ДИСКОНТ: 1. У банківській практиці: обліковий відсоток, який банки знімають при обліку векселів. 2. У практиці валютного та товарного ринку: зниження курсу валюти за готівковими операціями або з ціни товару при термінових валютних угодах. 3. У практиці фондової біржі: різниця між номіналом цінного паперу та його біржовим курсом у випадку, коли останній нижчий від номіналу.

ДИСКОНТНА ПОЛІТИКА – політика підвищення або зниження облікових ставок емісійними банками країни з метою впливу на попит і пропозицію позичкових капіталів, стан платіжного балансу і валютні курси.

ДОБРОВІЛЬНІ ПОЖЕРТВИ – внески підприємств або громадян на загальносуспільні потреби, а також у неприбуткові організації, створеної згідно із законодавством про об'єднання громадян.

ДОВГОТЕРМІНОВИЙ КРЕДИТ – кредит на капітальні вкладення на термін три роки і більше.

ДОГОВІР КРЕДИТНИЙ – двосторонній юридичний документ між комерційним банком і підприємством-позичальником про одержання та сплату кредитів і процентів за користування ними.

ДОГОВІРНА ДИСЦИПЛІНА – встановлений законом порядок взаємодії між суб'єктами ринкових відносин стосовно точного виконання господарських договорів.

ДОТАЦІЯ – особливий вид асигнувань з державного бюджету. Розрізняють два види Д.: для збалансування доходів і видатків та покриття збитків окремих установ, підприємств; бюджетну - виокремлюють у разі перевищення видатків над доходами (як метод бюджетного регулювання).

Е

ЕКСПОРТНИЙ КРЕДИТ – кошти, що надаються іноземним покупцям чи їхнім банкам з метою фінансування їхньої діяльності.

ЕКСПОРТНИЙ ЛІЗИНГ – угода, згідно з якою лізингова компанія купує обладнання у національної фірми для надання його за кордон орендареві.

ЕМІСІЯ – випуск в обіг грошей і цінних паперів (акцій, векселів, облігацій тощо) і розміщення їх серед інвесторів.

ЕМІТЕНТ – держава, підприємство, установа, організація, які випускають в обіг грошові знаки, цінні папери, платіжно-розрахункові документи.

З

ЗАБОРГОВАНІСТЬ ДЕБІТОРСЬКА – сума боргів, не сплачених підприємству, організації, установі юридичною або фізичною особою. Виникає внаслідок господарських взаємовідносин між ними. Своєчасне стягнення з. д. є важливим засобом забезпечення сприятливого фінансового стану підприємства.

ЗАДАТОК – грошова сума, що видається однією зі сторін договору іншій у рахунок належних платежів, є доказом укладення договору і засобом забезпечення його виконання.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕДИТУ – товарно-матеріальні цінності і витрати на виробництво, які є заставою повернення боржником одержаних у позичку коштів та сплати ним відсотків за кредит.

ЗАСТАВА – засіб забезпечення зобов'язань. З. виникає з договору чи закону. Предметом застави, може бути майно або майнові права.

ЗАСТАВНІ ОПЕРАЦІЇ – операції банків з надання позик під заставу товарів у обігу та товарів у переробці. Позики населенню, що їх видають ломбарди під заставу.

ЗАЛИШКОВА ВАРТІСТЬ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ – початкова або переоцінена вартість основних засобів після відрахування суми зносу.

ЗАЛІК ВЗАЄМНОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ – погашення в межах рівних сум взаємних платіжних зобов'язань двох, кількох або групи юридичних і фізичних осіб з метою прискорення розрахунків та досягнення економії платіжних засобів.

ЗБИТКИ – зменшення матеріальних і фінансових ресурсів господарюючих суб'єктів у результаті перевищення видатків над надходженням, виражене в грошовій формі.

ЗВЕРБОТ – ситуація на ринку, коли внаслідок великого попиту ціни на товари, валюту чи цінні папери стрімко зростають, дестабілізуючи тим самим ринок.

ЗВИЧАЙНА ПРОЦЕНТНА СТАВКА ЗА ДЕПОЗИТ – середньозважена процентна ставка на день відкриття депозиту, яка не перевищує середньозважену процентну ставку за депозити, залучені протягом 30 календарних днів, що передували даті відкриття цього депозиту.

ЗВИЧАЙНА ПРОЦЕНТНА СТАВКА ЗА КРЕДИТ — середньозважена процентна ставка на день сплати процентів за кредит, яка не нижча від середньозваженої процентної ставки за кредити, надані протягом 30 календарних днів, що передували даті надання цього кредиту.

ЗВИЧАЙНА ЦІНА НА ПРОДУКЦІЮ – ціна, не менша від середньозваженої ціни реалізації аналогічної продукції за будь-якими іншими угодами купівлі-продажу, укладеними з будь-якою третьою стороною протягом 30 календарних днів, що передували даті реалізації.

ЗНОС ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ – поступове перенесення вартості засобів праці на продукт, що виробляється з їх участю; елемент виробничих витрат у вигляді амортизаційних відрахувань.

ЗРАЗКИ ПІДПИСІВ – спеціальна картка, яку представляють усі

клієнти в банк. Ця картка містить підписи розпорядників розрахункових (поточних) рахунків і відтиск печатки організації. З. оп. використовуються для контролю достовірності грошових документів.

ЗОЛОТИЙ ЗАПАС – офіційний запас золота у злитках або в монетах, що зберігається в національному банку та фінансових органах держави чи міжнародних валютно-фінансових установах.

I

ІМЕННИЙ ЧЕК – виписаний на певну особу спеціальний грошовий документ установленої форми, що містить письмове розпорядження власника поточного рахунка банку про виплату зазначеної суми. Обмежений розповсюдженні.

ІНВЕСТИЦІЇ – довгострокові вкладення капіталу в об'єкти підприємницької та іншої діяльності. Вкладання в основний капітал і матеріально-товарні запаси для розвитку виробництва. Вкладання коштів у фінансові активи (депозити, цінні папери) з метою отримання доходу; портфельні інвестиції в цінні папери, призначені лише для отримання доходу; прямі інвестиції для участі в управлінні компанією; інвестиції в дорогоцінні метали, землю, нерухомість здійснюють з метою захисту коштів від інфляції, грошових реформ.

ІНВЕСТИЦІЙНІ БАНКИ – кредитно-фінансові інститути, що спеціалізуються на операціях з цінними паперами з метою залучення коштів здійснення довгострокового кредитування і фінансування різних галузей господарства. На відміну від комерційних інвестиційні банки не приймають депозитів, а займаються емісійно-засновницькою діяльністю, тобто випускають і розміщують цінні папери, що є джерелом їхніх грошових ресурсів.

ІНВЕСТОР – вкладник, особа, організація або держава, які інвестують.

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ – придбання об’єктів необоротних активів (включаючи фінансові інвестиції) і реалізація таких об’єктів.

ІНДОСАМЕНТ – передатний напис на зворотному боці цінного папера (векселя, чека), що засвідчує перехід права за цим документом іншій особі. І. може бути на користь конкретної особи (іменний), на пред’явника – складається з одного підпису (бланковий); застереження «без регресу (обороту)» знімає з індосанта солідарну відповідальність з платника за векселем.

ІНДЕКС ЦІН – показник динаміки цін, який характеризує рівень цін на товари і послуги у порівнянні з рівнем цін за період, який взято за базу.

ІНДОСАНТ – особа, що робить на звороті векселя, чека і та ін. передатний напис.

ІНДОСАТ – особа, на користь якої переказуються вексель, чек і та ін. з передатним написом.

ІНДЕКСАЦІЯ – підвищення або зниження цін, заробітної плати, вартості майна, процентних ставок тощо залежно від змін певного Індексу.

ІНКАСО – банківська розрахункова операція, за допомогою якої банк з дорученням свого клієнта отримує на основі платіжних вимог кошти від платника за відвантажені на адресу останнього товарно-матеріальні цінності та надані послуги і зараховує ці кошти на рахунок клієнта в банку.

ІННОВАЦІЯ – капіталовкладення: фінансування науково-дослідних робіт, упровадження нових технологій та виробництво нової продукції.

ІНТЕРВЕНЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ – одна з форм втручання центральних банків країн у кредитно-фінансову та валютну сферу через регулювання попиту і пропозиції на кредит, цінні папери, національну та іноземну валюту.

ІПОТЕКА – застава нерухомого майна (землі, будинків, споруд тощо) для отримання позики.

ІПОТЕЧНИЙ БАНК – банк, який спеціалізується на видачі

довгострокових грошових позик під заставу нерухомості, а також випускає заставні папери, що забезпечуються заставленою нерухомістю.

ІПОТЕЧНИЙ КРЕДИТ – грошова позика, що видається банком під заставу нерухомості.

К

КАЗНАЧЕЙСТВО – самостійний чи у складі Міністерства фінансів спеціальний орган, який відає збором державних доходів і їх витрачанням відповідно до державного бюджету, а також управлінням державним боргом, емісією казначейських білетів і цінних паперів.

КАПІТАЛ – вкладені в активи власні та позичені фінансові ресурси суб'єктів підприємницької діяльності.

КАПІТАЛЬНИЙ РЕМОНТ – на підприємствах К. р. фінансується як елемент витрат та виконується для відновлення справності та повного або близького до повного ресурсу виробу з заміною або відновленням будь-яких його частин, включаючи базові. Показники значень щодо повного ресурсу, встановлюють у нормативно-технічній документації.

КАПІТАЛЬНІ ВКЛАДЕННЯ – витрати, спрямовані на відтворення зношених і створення нових основних засобів у виробничій та невиробничій сферах.

КЛІРИНГ – форма безготівкових розрахунків, що передбачає залік взаємних грошових вимог між підприємствами чи державами. Сальдо клірингового рахунка, виявлене через незбалансованість товарообігу, покривається підприємством чи країною-боржником у способи і терміни, що обумовлені відповідними угодами.

КОНТРОЛЬНИЙ ПАКЕТ АКЦІЙ – частка акцій, що забезпечує їх власникові фактичний контроль в акціонерному товаристві. Теоретично К. п. а. дорівнює 50 % + 1 акція. На практиці К. п. а. може становити 20–30 відсотків, а в окремих випадках 5–10 відсотків.

КОМЕРЦІЙНИЙ КРЕДИТ – будь-яка господарська операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає авансування (попередню оплату) продукції, робіт, послуг іншого суб'єкта підприємницької діяльності з відстроченням дати реалізації, якщо таке відстрочення перевищує звичайні терміни поставки або перевищує 30 календарних днів з дати здійснення авансового платежу. Не вважають комерційним кредитом форвардні та ф'ючерсні операції з продукцією сезонного виробництва або з цінними паперами і валютними цінностями, а також операції з товарними і валютними опціонами, що передбачають перехід права власності на таку продукцію (цінні папери і валютні цінності) у момент здійснення розрахунків за форвардним, ф'ючерсним або опціонним договорами.

КОНСИГНАЦІЙНА ОПЕРАЦІЯ – господарська операція суб'єкта підприємницької діяльності – консигнатора, яка передбачає експорт матеріальних цінностей до складу іншого суб'єкта підприємницької діяльності – консигнатора з дорученням реалізувати зазначені матеріали цінності на комісійних засадах.

КОРЕСПОНДЕНТСЬКИЙ РАХУНОК – рахунок для обліку розрахунків, що їх виконує одна кредитна установа за дорученням і на кошти іншої кредитної установи на підставі укладеного кореспондентського договору. У нашій країні існують кореспондентські розрахунки між комерційними банками, Національним банком і комерційними банками.

КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО – право власності на частку (пай) у статутному фонді юридичної особи, створеної відповідно до законодавства, господарського товариства, включаючи право на управління та отриманні відповідної частки прибутку такої юридичної особи.

КОШИК СПОЖИВЧИЙ – розрахунковий набір, асортимент товарів, що характеризує типовий рівень і структуру місячного (річного)

споживання людини чи сім'ї. Такий набір використовують для розрахунку мінімального споживчого бюджету (прожиткового мінімуму), виходячи з вартості К. с. у чинних цінах. К. с. є також базою порівняння розрахункових і реальних рівнів споживання.

КОШТОРИС – основний плановий документ для фінансування бюджетних установ, обчислення витрат на виробництво продукції, виконання робіт, надання послуг тощо.

КРЕДИТ – позичка в грошовій або товарній формі на умовах зворотності, строковості та платності.

КРЕДИТ БАНКІВСЬКИЙ – кредит у грошовій формі, що надається банками; головний різновид фінансового кредиту.

КРЕДИТ ДЕРЖАВНИЙ – кредитні відносини, в яких одним із суб'єктів виступає держава.

КРЕДИТ ТОВАРНИЙ – позабанківський кредит, який надається контрагентом-постачальником своєму партнерові у вигляді відстрочки платежу за поставлену продукцію.

КРЕДИТ ФІНАНСОВИЙ – позичка грошей під договірні відсотки на визначений термін.

КРЕДИТНА ЛІНІЯ – юридичне оформлене зобов'язання банку або іншої кредитної установи перед позичальником надавати йому кредит протягом певного періоду в межах узгодженого ліміту.

КРЕДИТНА УГОДА – договір між кредитором і позичальником, який визначає розмір та умови видачі кредиту, права й обов'язки суб'єктів кредитних відносин.

КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ – тимчасово притягнені кошти, що підлягають поверненню відповідним юридичним або фізичним особам.

КРЕДИТНА ОПЕРАЦІЯ – господарська операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає надання права на купівлю матеріальних цінностей і нематеріальних активів з відстроченням платежу,

а також і позику коштів з відстроченням їхнього погашення. Кредитні операції здійснюються у вигляді товарного, комерційного і фінансового кредиту.

КУРС ЦІННИХ ПАПЕРІВ – ціна, за якою продаються і купуються цінні папери (К. ц. п.).

Л

ЛІЗИНГ – вид фінансових послуг, форма фінансової оренди для придбання основних засобів підприємствами та інших товарів фізичними і юридичними особами. Полягає в наданні лізингодавцем у виключне користування на визначений термін лізингоодержувачу майна. Таке майно є власністю лізингодавця або набувається ним у власність за дорученням і погодженням з лізингоодержувачем у відповідного продавця майна, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів. Лізинг – це довгострокова оренда машин і обладнання, видача обладнання напрокат. Лізинг дозволяє промисловим, торговим, транспортним та іншим підприємствам (орендаторам) отримувати в комерційних банках і лізингових компаніях (орендодавців) за певну орендну плату в довгострокове користування широкий перелік основних засобів.

ЛІКВІДНІ АКТИВИ – кошти, що легко реалізуються, короткострокові державні цінні папери, поточні рахунки, готівка, які не дають доходу у вигляді процента.

ЛІКВІДНІСТЬ: 1. Здатність підприємців виконувати свої платіжні зобов'язання перед кредиторами. 2. Можливість перетворення матеріальних цінностей і цінних паперів на готівку. 3. Оцінка стану й руху оборотних коштів і правильності планового використання власних і позичкових коштів.

ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВ – здатність банків забезпечити своєчасне виконання своїх зобов'язань. Л. б. визначається збалансуванням активів і пасивів балансу банку, ступенем відповідності термінів розміщення активів і залучених банком пасивів. Комерційні банки мають дотримуватися певних рівнів ліквідності. Норми Л. б. встановлюються як відношення різних статей активів балансу банку до всієї суми або до певних статей пасивів.

ЛІЦЕНЗУВАННЯ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ – видача спеціального дозволу банкам та іншим кредитним установам на право займатися певними видами діяльності (здійснення окремих банківських операцій), перелік яких визначається законодавчими актами країни.

ЛОРО – кореспондентський рахунок, що відкривається банком для зарахування сум, виданих або одержаних банком за дорученням свого кореспондента.

М

МАЙНОВІ ПОДАТКИ – прямі податки з юридичних і фізичних осіб, об'єктом оподаткування яких є рухоме й нерухоме майно.

МАРЖА – термін у торговій, біржовій, страховій і банківській практиці для позначення різниці між цінами товарів, курсами цінних паперів, процентними ставками та іншими показниками.

МАРКА АКЦИЗНОГО ЗБОРУ – спеціальний знак, яким маркують алкогольні напої та тютюнові вироби і наявність якого підтверджує сплату акцизного збору, легальність увезення та реалізації на території України цих виробів.

МИТО – грошовий збір, який стягується митними органами за товари, що ввозяться на митну територію або вивозяться за її межі через митний кордон країни.

МИТНА ВАРТІСТЬ – ціна, яка фактично сплачена або підлягає сплаті

за товари чи інші предмети, що підлягають оподаткуванню митом, на момент перетину митного кордону України.

МИТНА ДЕКЛАРАЦІЯ – документ, що подається в митні органи при ввезенні, вивезенні чи транзиті товарів через митний кордон, містить дані про ці товари і на підставі якого стягується мито.

МИТНІ ЗБОРИ – плата, що стягується з декларантів за оформлення митних процедур.

МАЙНОВІ ПОДАТКИ – прямі податки з юридичних і фізичних осіб, об'єктом оподаткування яких є рухоме й нерухоме майно.

МІЖНАРОДНИЙ ВАЛЮТНИЙ ФОНД (далі МВФ) – міжурядова валютно-кредитна організація, заснована 1944 року. Має статус спеціалізованої установи ООН. Офіційні цілі МВФ – сприяти міжнародному співробітництву у валютно-фінансовій галузі та розвитку світової торгівлі, регулювати валютні стосунки країн-учасниць.

МІСЦЕ ОСНОВНОЇ РОБОТИ, СЛУЖБИ – підприємство, установа, організація незалежно від форми власності, фізична особа – суб'єкт підприємницької діяльності, з якими громадянин має трудові відносини за умови обов'язкового ведення в цьому місці трудової книжки.

МОНЕТАРНІ МЕТАЛИ – золото і метали іридієво-платинової групи в будь-якому вигляді та стані, за винятком ювелірних, промислових і побутових виробів з цих металів та їхнього брухту.

МОРАЛЬНА ШКОДА – шкода, заподіяна особистим немайновим правам суб'єкта оподаткування, яка призвела або може призвести до збитків, що мають матеріальне вираження.

Н

НЕДОЇМКА – сума податку або іншого обов'язкового платежу, не внесена в установлений державою строк.

НЕЛІКВІДИ – зайві або непотрібні підприємству (організації)

товарно-матеріальні цінності, що значаться на його балансі.

НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ – вартість об’єктів промислової та інтелектуальної власності, а також інших аналогічних прав, визначених об’єктом права власності конкретного підприємства.

НЕОБОРОТНІ АКТИВИ – активи, які використовуються або реалізуються протягом періоду, що перевищує один рік (основні засоби, нематеріальні активи, довгострокові фінансові інвестиції тощо).

НЕОПОДАТКОВУВАНИЙ МІНІМУМ – розмір об’єкта оподаткування, у межах якого податок не стягується.

НЕПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ – фінансовий стан підприємства, фірми, за якого вони неспроможні своєчасно виконувати свої фінансові зобов’язання і сплачувати борги внаслідок нераціонального використання фінансових ресурсів.

НЕПРОДУКТИВНІ ВИТРАТИ – видатки і втрати, викликані порушеннями та недоліками у виробничо-господарській діяльності підприємств (брак у виробництві, псування матеріальних цінностей, штрафи тощо).

НЕПРЯМІ ПОДАТКИ – податки на товари і послуги, які встановлюються у вигляді надбавок до цін або тарифів (наприклад, в Україні – податок на додану вартість, акцизний збір).

НЕСТАЧА ВЛАСНИХ ОБОРОТНИХ КОШТІВ – наявність власних оборотних коштів у розмірі, що не покриває мінімальну потребу в них для нормальної виробничо-господарської діяльності підприємства.

НОРМАТИВ ВЛАСНИХ ОБОРОТНИХ КОШТІВ – сума власних оборотних коштів, яка необхідна підприємству для створення мінімальних запасів сировини, матеріалів та інших оборотних активів.

НЕРЕЗИДЕНТИ – юридичні особи і суб’єкти підприємницької діяльності, які не мають статусу юридичної особи України поза її межами і створені та діють відповідно до законодавства іноземної держави, у тому

числі юридичні особи та інші суб'єкти підприємницької діяльності з участю юридичних осіб та інших суб'єктів підприємницької діяльності.

НЕУСТОЙКА – грошова сума, яку повинен сплатити боржник кредитору в разі невиконання або виконання неналежний чином зобов'язання, що випливає з договору або закону. Один із способів забезпечення виконання зобов'язань. Різновидом неустойки є пеня, штраф.

НОВАЦІЯ ВЕКСЕЛЯ – припинення зобов'язання за угодою сторін через заміну його новим зобов'язанням (векселем).

НОМІНАЛ: 1. Вартість, що її вказують на грошових знаках, акціях, облігаціях та інших цінних паперах (номінальна вартість). 2. Зазначена у прейскуранті або на самому товарі ціна товару (номінальна ціна).

НОРМА ОBOB'ЯЗКОВИХ РЕЗЕРВІВ БАНКІВ – встановлене рішенням центрального банку процентне відношення суми обов'язкових резервів, що утворюються по окремих статтях банківських пасивів, до обсягу зобов'язань по відповідних статтях.

НОСТРО – рахунок, який банк має у свого банку-кореспондента для занесення на нього надходжень і витрат.

О

ОБЛІГАЦІЯ – цінний папір, що засвідчує внесення її власником коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість у передбачений строк з оплатою фіксованого відсотка.

ОБЛІК (ДИСКОНТ) ВЕКСЕЛІВ – купівля векселів до закінчення терміну їх дії. Банк достроково виплачує власникові суму, на яку виписано вексель, за мінусом процента. Банки приймають до обліку, як правило, векселі, що містять зобов'язання фірм, платоспроможність яких не викликає сумнівів.

ОБОРОТНІ АКТИВИ – матеріальні і грошові активи (оборотні засоби, засоби обігу), які використовуються або реалізуються протягом не більш

як одного року.

ОБОВ'ЯЗКОВІ РЕЗЕРВИ БАНКІВ – кошти комерційних банків, які вони зобов'язані зберігати в центральному банку як забезпечення деяких своїх операцій відповідно до нормативів, передбачених законодавством. Роль обов'язкових резервів полягає в тому, щоб, з одного боку, забезпечити мінімальну ліквідність банків і збереження в них депозитів, а з іншого – бути інструментом грошово-кредитної політики.

ОБОРОТНІ КОШТИ – фінансові ресурси, які вкладаються в оборотні засоби і засоби обігу.

ОБОРОТНІ ЦІННІ ПАПЕРИ – цінні папери, права на які передаються без оформлення відповідних документів простим врученням або це вручення доповнюється написом про передачу. До оборотних цінних паперів належать казначейські та комерційні векселі, пред'явницькі акції і облігації, чеки, депозитні сертифікати та ін.

ОБОРОТНІСТЬ КРЕДИТУ – один із показників ефективності використання позикових коштів. Характеризує швидкість обороту кредиту – кількість днів, за які кредитні кошти банку здійснюють повний оборот. О. к. обчислюють як відношення середньої за аналізований період суми кредиту до величини одноденного кредитного обороту з позикових рахунків банку.

ОБСЛУГОВУВАННЯ БОРГУ – погашення основної суми кредиту та виплата відсотків за нього відповідно до графіка, узгодженого кредитором і позичальником.

ОВЕРДРАФТ – форма короткотермінового кредиту, суть якого полягає у списанні коштів з розрахункового рахунка клієнта понад їх залишок на рахунку, тобто в утворенні на рахунку клієнта дебетового сальдо. Для банківських кореспондентських розрахунків з використанням О. застосовують банківські кредити. Кредит за О. визначається під час відкриття рахунка і не може перевищувати наперед визначеної суми. О.

надають особливо надійним клієнтам. З від'ємного залишку на рахунку стягують процент, як і за звичайні кредити.

ОВЕРДСОЛД – ситуація на ринку, коли ціни на товари, валюту чи цінні папери через перенасичення ними ринку знижуються до збиткового рівня.

ОПЕРАЦІЯ З ОПЦІОНОМ – господарська операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає продаж (купівлю) опціону, тобто права придбати (продати) продукцію сезонного виробництва, цінні папери або валютні цінності у будь-який момент протягом визначеного терміну, з фіксацією ціни реалізації на дату укладення (придбання) опціону.

ОПРИЛЮДНЕННЯ ЗВІТНОСТІ – офіційне подання бухгалтерської звітності (балансів) до органів Державної податкової адміністрації України, Національного банку України, Фонду державного майна України, Антимонопольного комітету України, Комітету у справах нагляду за страховою діяльністю та інших установ і організацій, уповноважених відповідно до чинних законодавчих актів України отримувати бухгалтерську звітність (баланси) про фінансовий стан підприємств у засобах масової інформації, якщо це передбачено законодавством.

ОФШОР – центри спільного підприємництва, які надають пільговий режим фінансово-кредитних операцій в іноземній валюті для іноземних резидентів.

II

ПАСИВ БАЛАНСУ – частина бухгалтерського балансу, яка відображає джерела утворення наявних фінансових ресурсів підприємств.

ПАСИВНИЙ ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС – платіжний баланс, що характеризується перевищенням витрат і платежів над їх надходженням.

ПАСИВНІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ – операції, унаслідок яких

формуються ресурси банків, тобто залучаються кошти в розпорядження банків (приймання вкладів, випуск банкнот).

ПАСИВНІ РАХУНКИ – бухгалтерські рахунки, на яких відбиваються джерела формування засобів підприємств і їх цільове призначення. Пасивні рахунки в банківському обліку відбивають джерела банківських коштів.

ПЕНЯ – штрафна санкція, сума якої стягується з платників за порушення термінів сплати податків і платежів або термінів їх перерахування до бюджету організаціями, котрі їх утримують чи приймають.

ПЕРВІСНА ВАРТІСТЬ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ – сукупність витрат на придбання або створення основних засобів.

ПІЛЬГИ ПРИ ОПОДАТКУВАННІ – повне чи часткове звільнення від податкових виплат юридичних і фізичних осіб відповідно до чинного законодавства.

ПЛАТІЖНА ДИСЦИПЛІНА – зобов'язання підприємств, організацій здійснювати платежі у точно визначені строки і обсязі.

ПЛАТІЖНЕ ДОРУЧЕННЯ – розрахунковий документ, за яким платник подає доручення обслуговуючому його банку про перерахування певної суми зі свого рахунку на рахунок постачальника.

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ (далі – ПДВ) – основна сучасна форма універсального акцизу, який встановлюється щодо знову створеної у платника вартості. Непрямий податок на кінцевих споживачів товарів і послуг. ПДВ включається у їх ціни.

ПОПЕРЕДНЯ ОПЛАТА ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ І ПОСЛУГ – оплата товарно-матеріальних цінностей до їх відвантаження та послуг до їх виконання.

ПРИБУТОК – показник фінансової діяльності підприємства – кінцевий фінансовий результат. П. складається з фінансового результату

від реалізації продукції (робіт, послуг), основних засобів, нематеріальних активів та іншого майна підприємства і доходів від позареалізаційних операцій, зменшених на суму витрат по цих операціях.

ПРИМУСОВЕ СПИСАННЯ КОШТІВ – банківська операція, яка застосовується для списання коштів із розрахункових, поточних, бюджетних та інших рахунків платників, незалежно від їхньої згоди, згідно з чинним законодавством.

ПРОЦЕНТ – плата за позичку власнику коштів або товарів, наданих в кредит (наприклад, плата банку власнику депозиту, плата підприємства банку за кредит і та ін.)

ПІДАКЦИЗНІ ТОВАРИ – законодавчо визначений перелік товарів, на які встановлюються специфічні акцизи.

ПЛАВАЮЧІ ВАЛЮТНІ КУРСИ – один із провідних принципів організації світової валютної системи. Передбачає режим вільного коливання валютних курсів, який базується на використанні ринкового механізму фіксованих паритетів і курсу валют.

ПЛАТА ЗА МАРКИ АКЦИЗНОГО ЗБОРУ – плата, яку вносять імпортери та вітчизняні виробники для покриття витрат держави на виробництво, зберігання та реалізацію марок акцизного збору.

ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ – здатність своєчасно і в повному обсязі виконувати свої платіжні зобов'язання, що впливають з торгових, кредитних або інших операцій.

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК – форма прибуткового оподаткування підприємств, згідно з якою об'єктом оподаткування є чистий прибуток підприємства.

ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО БЮДЖЕТНУ СИСТЕМУ В УКРАЇНІ – діяння, яке передбачає кримінальну відповідальність – розуміється використання службовою особою бюджетних коштів усупереч їх цільовому призначенню або в обсягах, що перевищують затверджені

межі видатків, а так само недотримання вимог щодо пропорційного скорочення видатків бюджету чи пропорційного фінансування видатків бюджетів усіх рівнів, як це встановлено чинним бюджетним законодавством, якщо предметом цих діянь були бюджетні кошти у великих розмірах.

ПОЗАРЕАЛІЗАЦІЙНА ОПЕРАЦІЯ – діяльність підприємства, безпосередньо не пов'язана з реалізацією продукції, робіт, послуг та іншого майна, включаючи основні засоби, нематеріальні активи, продукцію обслуговуючого і допоміжного виробництва.

ПОСЕРЕДНИЦЬКА ОПЕРАЦІЯ – господарська операція суб'єкта підприємницької діяльності, який виконує роль комісіонера в договорі комісії, консигнатора у консигнаційному договорі або повіреного у договорі доручення, за винятком довірчих операцій з коштами, цінними паперами, включаючи приватизаційні майнові сертифікати, операцій з випуску боргових зобов'язань та торгівлі ними, операцій з торгівлі валютними цінностями та іншими видами фінансових ресурсів, а також усіх видів банківських і страхових операцій.

ПОСТІЙНЕ МІСЦЕ ПРОЖИВАННЯ В УКРАЇНІ – місце прописки і реєстрації суб'єкта оподаткування в Україні або місцезнаходження його постійного житла чи центру життєвих інтересів (найтісніші особисті та економічні зв'язки), або місце, де він звичайно проживає і має намір проживати протягом необмеженого терміну, не обмежуючи таке проживання певною метою, і за умови, що воно не є наслідком виконання цією особою службових обов'язків чи зобов'язань за договором, контрактом.

ПОСТІЙНІ ПРЕДСТАВНИЦТВА НЕРЕЗИДЕНТІВ В УКРАЇНІ – розташовані на території України представництва іноземних компаній і фірм, міжнародних організацій та їхні філії, що не мають імунітету і дипломатичних привілеїв, створені в будь-якій організаційній формі без статусу юридичної особи, через які повністю або частково здійснюється

підприємницька діяльність нерезидента, а також громадяни, які представляють в Україні нерезидента та перебувають з ним у трудових відносинах. Постійне представництво нерезидента підлягає державній реєстрації у порядку передбаченому законодавством для державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності України.

ПРИХОВАНИЙ ДОХІД – частка сукупного доходу, не зазначена суб'єктом оподаткування у декларації, що подається до державної податкової інспекції, або сукупний дохід, не оприлюднений внаслідок неподання такої декларації в терміни та за умов, визначених законодавством.

ПРОГНОЗУВАННЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ – один із методів регулювання грошового обігу в умовах ринкової економіки. У процесі прогнозування визначаються зміни обсягів грошової маси в обігу, її структура, територіальне розміщення та основні напрямки руху, межі готівкової та кредитної емісії та ін. Прогнозування грошового обігу організовує Національний банк України. На основі таких прогнозів він розробляє пропозиції щодо основних напрямків державної грошово-кредитної політики України на наступний рік.

ПРОЛОНГАЦІЯ – продовження терміну чинності договору, угоди, векселя тощо.

Р

РАХУНКОВА ПАЛАТА – постійно діючий вищий орган державного фінансово-економічного контролю, створений Верховною Радою України. Р. п. здійснює свою діяльність самостійно, незалежно від будь-яких інших органів держави.

РЕЗИДЕНТИ – юридичні особи, включаючи бюджетні організації, суб'єкти підприємницької діяльності, які не мають статусу юридичної особи, їхні філії, відділення та інші відокремлені підрозділи, котрі складають окремий баланс і мають розрахунковий рахунок, а також

здійснюють реалізацію продукції, робіт, послуг на митній території України. Р. у податковому праві особа, яка має постійне місцеперебування в країні.

РЕКВІЗИТИ ДОКУМЕНТІВ – обов’язкові дані для документів, передбачені діючими правилами або законом, без яких вони не можуть бути підставою для здійснення операцій (найменування, дата, сума, тощо).

РЕНОВАЦІЯ – повне відновлення, придбання нових основних засобів.

РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ – міра прибутковості роботи підприємства. Р. обчислюється як відношення одержаного прибутку підприємства до вартості його капіталу або до собівартості реалізованої продукції.

РИНОК ПОЗИКОВИХ КАПІТАЛІВ – система економічних відносин, що забезпечують акумуляцію вільних коштів, перетворення їх у позиковий капітал та його перерозподіл між учасниками процесу відтворення.

РОЯЛТІ – платежі будь-якого виду, одержані у вигляді винагород, компенсацій за надання дозволу, за право використання промислової та інтелектуальної власності, а також інших аналогічних майнових прав, що визначаються об’єктом права власності.

С

САЛЬДО – різниця між надходженням коштів і витратами за певний період часу, між вартістю взаємних поставок.

САНАЦІЯ – система економіко-організаційних заходів, спрямованих на оздоровлення фінансового стану державних підприємств-боржників.

САНКЦІЯ – встановлений правовими нормами захід економічного впливу, що його застосовує банк до порушників фінансової дисципліни.

СВІФТ – автоматизована система здійснення міжнародних платежів через мережу комп’ютерів.

СЕКВЕСТР (видатків) – пропорційне зниження державних видатків щомісячно по всіх статтях бюджету впродовж часу, який лишився у

поточному фінансовому році. С. не підлягають захищені статті.

СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ (далі – СНР) – система зведених статистичних показників, що характеризують найважливіші аспекти і результати розвитку економіки держави. Базується на узагальненні та систематизації даних суцільних і вибірових обстежень, статистичної звітності. СНР є видом балансових побудов. Застосовується більш як у 150 країнах світу.

СПЕЦІАЛЬНІ ФОНДИ – сукупність коштів у розпорядженні підприємств, які мають цільове призначення.

СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ – сума внесків власників або учасників у майно підприємства (організації) для забезпечення його діяльності. Початкова сума капіталу підприємств, фірм, акціонерних товариств у різних галузях економіки, у тому числі банків, передбачена статутом або угодою про їхнє заснування. Основною формою статутного капіталу є акціонерний капітал.

СТАТУТНИЙ ФОНД: 1. Сума коштів, необхідних для початку діяльності колективного підприємства. Створюється із внесків партнерів-засновників колективного підприємства. У статутний фонд входить вартість основних і оборотних засобів. 2. Засоби, закріплені за підприємствами і організаціями для постійного користування і розпорядження. Статутний фонд є головним джерелом власних коштів підприємств і призначений для формування основних і оборотних коштів.

СТРАХОВИЙ РИНОК – система економічних відносин, яка є сферою діяльності страховиків у даній країні (або в міжнародному масштабі) з надання відповідних страхових послуг страхувальникам.

СТРАХОВІ КОМПАНІЇ – організації, що виступають у ролі страховика і беруть на себе зобов'язання відшкодувати при настанні страхового випадку деяких коштів.

СТРАХУВАННЯ КРЕДИТУ – вид страхування, сутність якого поля-

гає у зменшенні або усуненні кредитного ризику.

СУБВЕНЦІЯ – вид грошової допомоги місцевим органам влади з боку держави; спрямовується на фінансування певного заходу і підлягає поверненню в разі порушення її цільового використання.

СУБСИДІЯ – допомога у грошовій формі чи натурою, що надається державою з коштів державного чи місцевих бюджетів, а також спеціальних фондів юридичним чи фізичним особам.

Т

ТАРИФ – система ставок, за якими стягується плата за послуги з підприємств і громадян.

ТАЄМНИЦЯ БАНКІВСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ – один із найважливіших принципів роботи комерційних банків, згідно з яким їхні працівники не мають права розголошувати відомості про операції банків, зокрема про стан рахунків клієнтів, умови укладених банком і його клієнтами договорів та ін.

ТРАНСФЕРТ: 1. Переведення іноземної валюти або золота з однієї країни в іншу. 2. Перенесення угоди з одного рахунка на інший. 3. Переведення іменних цінних паперів з одного власника на іншого.

ТРАСАНТ – особа, що видає трату, тобто переводить свій платіж на іншу особу. Вказівка та підпис Т. є обов'язковим реквізитом переказного векселя.

ТРАСАТ – особа, яка взяла на себе зобов'язання сплатити за переказним векселем. Акцепт Т. (письмова згода) є обов'язковим реквізитом переказного векселя.

ТРАСТОВІ ОПЕРАЦІЇ – операції, які здійснюються спеціалізованими відділами банків або їх небанківськими філіалами з управління рухомим і нерухомим майном клієнта за його дорученням, або інші агентські послуги.

У

УНІВЕРСАЛЬНІ БАНКИ – кредитні установи, які здійснюють усі основні види банківських операцій.

УПУЩЕНА ВИГОДА – дохід, що його міг би одержати суб'єкт оподаткування в разі здійснення своїх прав і не одержав через незалежні від нього обставини або протиправні щодо нього дії інших суб'єктів, якщо розмір його передбачуваного доходу можна обґрунтувати.

УХИЛЯННЯ ВІД ПОДАТКІВ – дії платників податків, спрямовані на несплату податків через заниження доходу та оцінки майна або їх повного приховування.

Ф

ФАКТОРИНГ – різновид торгово-комісійної операції, що поєднується з кредитуванням оборотного капіталу клієнта. Операція з інкасування банком або іншою юридичною особою дебіторської заборгованості клієнта з виплатою суми рахунків одразу або в міру стягнення заборгованості. В основі операції факторингу лежить купівля факторською компанією рахунків клієнта на умовах оплати близько 80 % вартості поставок; решта (за мінусом процентів за кредит) оплачується в чітко обумовлені терміни незалежно від надходжень готівки від дебіторів. Завдяки факторингу досягається прискорення оборотності коштів у розрахунках. Факторингові операції активно здійснюють комерційні банки, які організують спеціалізовані філіали або компанії.

ФІНАНСОВА ДИСЦИПЛІНА – обов'язковий для всіх підприємств, організацій – та посадових осіб порядок здійснення фінансово діяльності.

ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ: 1. У широкому розумінні слова – діяльність підприємства з управління фінансовими ресурсами, рух яких опосередковує всю господарську діяльність. 2. У вузькому розумінні слова) – діяльність, яка призводить до зміни розмірів і складу власного і

позикового капіталу підприємства.

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ – бухгалтерська звітність, яка містить інформацію про фінансовий стан, фінансові результати діяльності, рух власного капіталу підприємства і рух грошових коштів. В Україні регламентується національними стандартами бухгалтерського обліку НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

ФІНАНСОВА ІНВЕСТИЦІЯ – актив, який утримується підприємством з метою одержання прибутку (вкладення капіталу в акції, облигації, спільні підприємства).

ФІНАНСОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО – сукупність нормативних актів органів центральної законодавчої і виконавчої влади щодо регулювання фінансових відносин.

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА – сукупність фондів, коштів, які створюються в процесі виробничо-господарської діяльності (статутний капітал, резервний капітал, додатковий капітал, прибуток, а також позикові кошти – кредити банків тощо).

ФІНАНСОВО-ПРАВОВА НОРМА – правило поведінки в галузі фінансів, зафіксоване в законодавчих і нормативних актах держави.

Ф'ЮЧЕРС (Ф'ЮЧЕРСНІ УГОДИ) – термінові угоди на біржах, власне купівля-продаж сировини, золота, валюти, інших товарів за фіксованою на момент підписання угоди ціною з виконанням операцій через певний проміжок часу.

Ф'ЮЧЕРСНА ОПЕРАЦІЯ – господарська операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає придбання (продаж) ф'ючерсної угоди, тобто зобов'язує придбати (продати) продукцію сезонного виробництва, цінні папери або валютні цінності у визначений час, з фіксацією ціни реалізації на дату здійснення реалізації.

Ц

ЦІНА – грошова форма вартості товару, функція від суми суспільне необхідних витрат праці на його виробництво, а також попиту і пропозиції на нього.

ЦІНА СВІТОВА – грошова форма інтернаціональної вартості товару.

Ч

ЧЕК – документ, який містить безумовний наказ власника поточного рахунка банку про виплату зазначеної в ньому суми певній особі або пред'явникові. Розрізняють кілька видів Ч.: пред'явницькі, іменні, ордерні.

ЧЕКОВА КНИЖКА – певна кількість зброшурованих бланків чеків, що видаються банком власникові поточного банківського рахунка. Використовуючи чеки, клієнт банку може знімати необхідну суму з рахунка і отримання готівки в Україні існують певні обмеження.

ЧЕРГОВІСТЬ ПЛАТЕЖІВ – послідовність списання коштів з поточних та інших рахунків. Черговість платежів встановлюється нормативними документами Національного банку України.

Ю

ЮРИДИЧНА ОСОБА – підприємство (організація), що є за законом носієм цивільних прав та обов'язків, ринковий суб'єкт, що володіє відокремленим майном, який від власного імені набуває майнові та особисті немайнові права і виконує обов'язки, є позивачем або відповідачем у суді (господарському суді)

ЮРВАРДНА ОПЕРАЦІЯ – господарська операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає придбання (продаж) форвардної угоди, тобто зобов'язує придбати (продати) продукцію сезонного виробництва, цінні папери або валютні цінності у визначений час з фіксацією ціни реалізації на дату укладення або придбання

форвардної угоди. При цьому покупець форвардної угоди має право відмовитися від її виконання лише за наявності згоди іншої сторони форвардної угоди.

ЮРФЕЙТИНГ – кредитування зовнішньоекономічних операцій у формі купівлі в експортера векселів, акцептованих імпортером.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Аніловська Г. Я. Фінанси підприємств : курс лекцій / Г. Я. Аніловська, І. Б. Висоцька, І. С. Козій. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 150 с.
2. Аніловська Г. Я. Фінансовий аналіз : навч. посібник / Г. Я. Аніловська, О. О. Столяренко. – Львів : ЛьвівДУВС, 2012.– 404 с.
3. Аранчій В. І. Фінанси підприємств : навч. посібник / В. І. Аранчій. – Київ : ВД «Професіонал», 2004.– С. 27–38.
4. Біла О. Г. Фінанси підприємств : навч. посібник / О. Г. Біла – Львів : Магнолія–2006, 2008. – 383 с.
5. Біла О. Г. Фінансове планування і прогнозування : навч. посібник / О. Г. Біла. – Львів : Компакт-ЛВ, 2005. – 312 с.
6. Бланк И. А. Управление использованием капитала / И. А. Бланк. – Киев : Ника-Центр, 2000. – 656 с.
7. Бланк И. А. Управление прибылью / И. А. Бланк. – Киев : Ника-Центр, 1998.– 544 с.
8. Боронос В. Г. Управління фінансовою санацією підприємств: методика та практика / В. Г. Боронос, І. Й. Плікус . – Суми: СумДУ, 2011. – 311 с.
9. Воробйов Ю. М. Капітал підприємницьких структур у системі фінансового менеджменту : монографія/ Ю. М. Воробйов. – Сімферополь : Таврія, 2000.– 324 с.
10. Господарський кодекс України з коментарями: науково-практичний коментар [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://legalexpert.in.ua/komkodeks/hku.html>
11. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] / Постанова Верховної Ради України. від 16.01.2003 р № 436-IV [Режим доступу] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
12. Гриб С. В. Фінанси підприємств в таблицях, схемах та тестах : навчальний посібник / С. В. Гриб, І. О. Болкунов.– 2-е вид., перероб. та доп.– Львів : Магнолія, 2013.– 330 с.
13. Гришова І. Ю. Санація підприємства як чинник його фінансової захищеності / І. Ю. Гришова, І. П. Островська. – Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Фінанси і кредит». – 2013. № 1. – С. 16–20.

14. Данілов О. Д. Фінанси підприємств у запитаннях та відповідях : навч. посібник / О. Д. Данілов, Т. В. Паєнтко. – Київ : ЦУЛ, 2011. – 256 с.
15. Доходи державного бюджету. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/budget>
16. Занько В. В. Фінанси підприємств: навч. посібник / В. В. Занько.– Вінниця : ВНТУ, 2016. –126 с.
17. Зятковський І. В. Фінанси підприємств : навч. посібник / І. В. Зятковський .– Київ : Кондор, 2003. – 364 с.
18. Костирко О. Г. Використання методу коефіцієнтів для оцінки фінансового стану підприємства / О. Г. Костирко. – Економіка АПК.– 2010.– № 7. С. 54–56.
19. Кукушкіна В. В. Антикризисний менеджмент / В. В. Кукушкіна.– Москва : ИНФРА М, 2012.– 328 с.
20. Методичні рекомендації з нормування власних оборотних коштів організацій і підприємств споживчої кооперації. – Київ : Укоопспілка, 1995. – 12 с.
21. Міністерство фінансів України. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/3513122>.
23. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств: навч. посібник / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 504 с.
24. ПДВ [Електронний ресурс] : Режим доступу: <https://www.golovbukh.ua>
25. Податкова система : навч. посібник / за заг. ред. В. Л. Андрущенко. Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 416 с.
26. Податковий кодекс України : Постанова Верховної Ради України від 02.12.2010 № 2755-VI. [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
27. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 № 514-VI / [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/514-17/page>
28. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III / [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
29. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо

- запровадження принципу державної реєстрації юридичних осіб на підставі модельного статуту : Закон України від 21.04.2011 № 3262-VI [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3262-17?nreg=3262-17&find=1&text=&x=4&y=4> <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
30. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII / [Електронний ресурс] : Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12
31. Про заставу : Закон України від 02.10.1992. № 2654-XII / [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2654-12>.
32. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22 / [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z037704/page> <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
33. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах: Постанова Національного банку України від 12.11.2003 р. № 492 / [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03><http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
34. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
35. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Національного банку України від 29.12.2017 № 148 / [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05> <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
36. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України: Постанова Національного банку України від 16.12.2002 № 508 / [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0174-03> 401
37. Про фінансовий лізинг : Закон України від 16.12.1997 № 723/97-ВР /

[Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80>

38. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств: навч. посібник / Р. А. Слав'юк. – Київ : ЦУЛ, 2002. – 460 с.

39. Сорока Р. С. Визначення джерел формування обігового капіталу підприємства. Науковий вісник / Р. С. Сорока. // збірник науково-технічних праць. – Львів : НЛТУУ, 2010.– Вип. 17.1. – С. 271–276.

40. Сорока Р. С. Оптимізація забезпеченості торговельних підприємств оборотним капіталом. Торгівля, комерція, підприємництво / Р. С. Сорока // збірник наукових праць. – Львів : В-во Львівської комерційної академії, 2010. – Вип. 9. – С. 244–249.

41. Стегней М. І. Фінансова санація та комплексна оцінка фінансового стану суб'єктів господарювання / М. І. Стегней, Г. Г. Білак, І. В. Лінтур. – Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва.– Серія «Економічні науки». –2014. № 7.– С. 359–368.

42. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств: навч. посібник / О. С. Філімоненков. – Київ : НікаЦентр, 2002.– 360 с.

43. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Г. Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 268 с.

44. Фінанси підприємств : курс лекцій / за ред. Г. Г. Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 268 с.

45. Фінанси підприємств : підручник / за ред. А. М. Поддєрьогіна. – Київ: КНЕУ, 2000. С. 5–20.

46. Фінанси підприємств : підручник / кер. авт. кол. і наук. ред. А. М. Поддєрьогін. – Київ : КНЕУ, 2000. – 460 с.

47. Фінанси підприємств : підручник / кер. авт. кол. і наук. ред. А. М. Поддєрьогін.– 6-те вид., перероб. та доповн. – Київ : КНЕУ, 2006. – 552 с.

48. Цивільний кодекс України. Науково-практичний коментар. [Електронний ресурс] : Режим доступу: [http:// uazakon.ru/ukr/tsku/](http://uazakon.ru/ukr/tsku/)

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК

А

АВАЛЬ, 5

АВАНСОВІ ПЛАТЕЖІ, 5

АВАНС, 5

АВІЗО, 5

АВУАРИ, 5

АГЕНТ, 6

АДМІНІСТРАТИВНЕ СТЯГНЕННЯ, 6

АЖІО, 6

АЖУР, 6

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО, 6

АКЦИЗНИЙ ЗБІР, 6

АКЦІЯ, 6

АКТ РЕВІЗІЇ, 6

АКТИВНІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ, 6

АКЦЕПТ, 7

АКЦЕПТНИЙ АКРЕДИТИВ, 7

АКЦЕПТОВАНИЙ ВЕКСЕЛЬ, 7

АКЦИЗ, 7

АКРЕДИТИВ, 7

АМОРТИЗАЦІЙНІ ВІДРАХУВАННЯ, 7

АУДИТ, 8

АУДИТОР, 8

АУДИТОРСЬКА ФІРМА (СЛУЖБА) , 8

АУКЦІОН , 8

АУКЦІОН ВАЛЮТНИЙ, 8

АУКЦІОН ГРУПОВИЙ, 8

Б

- БЕЗЗАПЕРЕЧНЕ СПИСАННЯ КОШТІВ, 8
- БІРЖА, 9
- БІРЖОВИЙ КУРС ВАЛЮТ, 9
- БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ, 9
- БЮДЖЕТ ДЕРЖАВНИЙ, 9
- БЮДЖЕТ МІСЦЕВИЙ, 9
- БАЛАНС БАНКІВСЬКИЙ, 9
- БАЛАНС БУХГАЛТЕРСЬКИЙ, 9
- БАЛАНС ДЕРЖАВИ ПЛАТІЖНИЙ, 10
- БАЛАНС ДЕРЖАВИ ФІНАНСОВИЙ ЗВЕДЕНИЙ, 10
- БАЛАНС ДОХОДІВ І ВИТРАТ, 10
- БАЛАНСОВИЙ ПРИБУТОК, 10
- БАНК-ЕМІТЕНТ, 10
- БАНКІВСЬКА АСОЦІАЦІЯ, 10
- БАНКИ КОМЕРЦІЙНІ, 11
- БАНКІВСЬКА ЛІКВІДНІСТЬ, 11
- БАНКІВСЬКА ЛІНІЯ, 11
- БАНКІВСЬКА ТАЄМНИЦЯ, 11
- БАНКІВСЬКИЙ АКЦЕПТ, 11
- БАНКІВСЬКИЙ КРЕДИТ, 11
- БАНКІВСЬКИЙ ФАКТОРИНГ, 11
- БАНКІВСЬКИЙ ФОРФЕЙТИНГ, 11
- БАНКІВСЬКІ ІНВЕСТИЦІЇ, 12
- БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ, 12
- БАНКОМАТ, 12
- БАНКРУТСТВО, 12
- БАРТЕР, 12
- БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ УКРАЇНИ, 12

БЕЗАКЦЕПТНІ ПЛАТЕЖІ, 12
БЕЗГОТІВКОВИЙ ГРОШОВИЙ ОБІГ, 13
БІРЖА, 13
БЛОКОВАНИЙ РАХУНОК, 13
БОНИ, 13
БЮДЖЕТ КОНСОЛІДОВАНИЙ, 13
БЮДЖЕТНИЙ ДЕФІЦИТ, 13
БЮДЖЕТНИЙ ПЕРІОД, 13
В
ВАЛОВИЙ ДОХІД, 14
ВАЛЮТА, 14
ВАЛЮТА ВІЛЬНО КОНВЕРТОВАНА, 14
ВАЛЮТНА ВИРУЧКА, 14
ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ, 14
ВАЛЮТНІ РАХУНКИ, 14
ВАЛЮТНА ІНТЕРВЕНЦІЯ, 14
ВАЛЮТНА ПОЛІТИКА, 14
ВАЛЮТНИЙ КУРС, 15
ВАЛЮТНИЙ ПАРИТЕТ, 15
ВАЛЮТНИЙ РЕЗЕРВ, 15
ВАЛЮТНИЙ РИЗИК , 15
ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ, 15
ВАЛЮТНІ РИНКИ, 15
ВЕКСЕЛЬ, 15
ВИТРАТИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ, 16
ВИРУЧКА ВІД ПРОДАЖУ (РЕАЛІЗАЦІЇ), 16
ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА, 16
ВИТРАТИ ОБІГУ, 16
ВІДОМЧИЙ КОНТРОЛЬ, 16

ВІДПОВІДАЛЬНЕ ЗБЕРІГАННЯ НЕСПЛАЧЕНИХ ВАНТАЖІВ, 16

ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ, 16

ВЛАСНІ ОБОРОТНІ КОШТИ, 16

ВЛАСНІ ОСНОВНІ ЗАСОБИ, 16

Г

ГАРАНТ, 17

ГАРАНТОВАНИЙ КРЕДИТ, 17

ГАРАНТОВАНИЙ ЧЕК, 17

ГРИВНЯ, 17

ГРОШІ ЕЛЕКТРОННІ, 17

ГОСПОДАРСЬКИЙ ДОГОВІР, 17

ГРОШОВИЙ ОБІГ, 17

ГРОШОВІ КОШТИ, 17

ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА, 18

ГУДВІЛ, 18

Д

ДЕБІТОР, 18

ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ, 18

ДЕВАЛЬВАЦІЯ, 18

ДЕКЛАРУВАННЯ, 18

ДЕНОНСАЦІЯ, 19

ДЕРЖАВНЕ МИТО, 19

ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ФІЗИЧНИХ ОСІБ – ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ, 19

ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ, 19

ДЕРЖАВНІ ЦІЛЬОВІ ФОНДИ, 19

ДЕФЛЯЦІЙНА ПОЛІТИКА, 19

ДЕФЛЯЦІЯ, 19

ДИВІДЕНДИ, 19

ДИСКОНТ, 20

ДИСКОНТНА ПОЛІТИКА, 20
ДОБРОВІЛЬНІ ПОЖЕРТВИ, 20
ДОВГОТЕРМІНОВИЙ КРЕДИТ, 20
ДОГОВІР КРЕДИТНИЙ, 20
ДОГОВІРНА ДИСЦИПЛІНА, 20
ДОТАЦІЯ, 20

Е

ЕКСПОРТНИЙ КРЕДИТ, 21
ЕКСПОРТНИЙ ЛІЗИНГ, 21
ЕМІТЕНТ, 21

З

ЗАБОРГОВАНІСТЬ ДЕБІТОРСЬКА, 21
ЗАДАТОК, 21
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕДИТУ, 21
ЗАСТАВА, 21
ЗАСТАВНІ ОПЕРАЦІЇ, 21
ЗАЛИШКОВА ВАРТІСТЬ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, 21
ЗАЛІК ВЗАЄМНОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ, 22
ЗБИТКИ, 22
ЗВЕРБОТ, 22
ЗВИЧАЙНА ПРОЦЕНТНА СТАВКА ЗА ДЕПОЗИТ, 22
ЗВИЧАЙНА ПРОЦЕНТНА СТАВКА ЗА КРЕДИТ, 22
ЗВИЧАЙНА ЦІНА НА ПРОДУКЦІЮ, 22
ЗНОС ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, 22
ЗРАЗКИ ПІДПИСІВ, 22
ЗОЛОТИЙ ЗАПАС, 23

І

ІМЕННИЙ ЧЕК, 23
ІНВЕСТИЦІЇ, 23

ІНВЕСТИЦІЙНІ БАНКИ, 23
ІНВЕСТОР, 23
ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, 24
ІНДОСАМЕНТ, 24
ІНДЕКС ЦІН, 24
ІНДОСАТ, 24
ІНДЕКСАЦІЯ, 24
ІНКАСО, 24
ІННОВАЦІЯ, 24
ІНТЕРВЕНЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ, 24
ІПОТЕКА, 24
ІПОТЕЧНИЙ БАНК, 24
ІПОТЕЧНИЙ КРЕДИТ, 25
К
КАЗНАЧЕЙСТВО, 25
КАПІТАЛ, КАПІТАЛЬНИЙ РЕМОНТ, 25
КАПІТАЛЬНІ ВКЛАДЕННЯ, 25
КЛРИНГ, 25
КОНТРОЛЬНИЙ ПАКЕТ АКЦІЙ, 25
КОМЕРЦІЙНИЙ КРЕДИТ, 26
КОНСИГНАЦІЙНА ОПЕРАЦІЯ, 26
КОРЕСПОНДЕНТСЬКИЙ РАХУНОК, 26
КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО, 26
КОШИК СПОЖИВЧИЙ, 26
КОШТОРИС, 27
КРЕДИТ, 27
КРЕДИТ БАНКІВСЬКИЙ, 27
КРЕДИТ ДЕРЖАВНИЙ, 27
КРЕДИТ ТОВАРНИЙ, 27

КРЕДИТ ФІНАНСОВИЙ, 27
КРЕДИТНА ЛІНІЯ, 27
КРЕДИТНА УГОДА, 27
КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ, 27
КРЕДИТНА ОПЕРАЦІЯ, 27
КУРС ЦІННИХ ПАПЕРІВ, 28

Л

ЛІЗИНГ, 28
ЛІКВІДНІ АКТИВИ, 28
ЛІКВІДНІСТЬ, 28
ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВ, 29
ЛІЦЕНЗУВАННЯ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ, 29
ЛОРО, 29

М

МАЙНОВІ ПОДАТКИ, 29
МАРЖА, 29
МАРКА АКЦИЗНОГО ЗБОРУ, 29
МИТО , 29
МИТНА ВАРТІСТЬ, 29
МИТНА ДЕКЛАРАЦІЯ, 30
МИТНІ ЗБОРИ, 30
МАЙНОВІ ПОДАТКИ, 30
МІЖНАРОДНИЙ ВАЛЮТНИЙ ФОНД (МВФ) , 30
МІСЦЕ ОСНОВНОЇ РОБОТИ, СЛУЖБИ, 30
МОНЕТАРНІ МЕТАЛИ, 30
МОРАЛЬНА ШКОДА, 29

Н

НЕДОЇМКА, 30

НЕЛІКВІДИ, 30

НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ, 31

НЕОБОРОТНІ АКТИВИ, 31

НЕОПОДАТКОВУВАНИЙ МІНІМУМ, 31

НЕПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ, 31

НЕПРОДУКТИВНІ ВИТРАТИ, 31

НЕПРЯМІ ПОДАТКИ, 31

НЕСТАЧА ВЛАСНИХ ОБОРОТНИХ КОШТІВ, 31

НОРМАТИВ ВЛАСНИХ ОБОРОТНИХ КОШТІВ, 31

НЕРЕЗИДЕНТИ, 31

НЕУСТОЙКА, 32

НОВАЦІЯ ВЕКСЕЛЯ, 32

НОМІНАЛ, 32

НОРМА ОBOB'ЯЗКОВИХ РЕЗЕРВІВ БАНКІВ, 32

НОСТРО, 32

О

ОБЛІГАЦІЯ, 32

ОБЛІК (ДИСКОНТ) ВЕКСЕЛІВ, 32

ОБОРОТНІ АКТИВИ, 32

ОBOB'ЯЗКОВІ РЕЗЕРВИ БАНКІВ, 33

ОБОРОТНІ КОШТИ, 33

ОБОРОТНІ ЦІННІ ПАПЕРИ, 33

ОБОРОТНІСТЬ КРЕДИТУ, 33

ОБСЛУГОВУВАННЯ БОРГУ, 33

ОВЕРДРАФТ, 33

ОВЕРДСОЛД, 34

ОПЕРАЦІЯ З ОПЦІОНОМ, 34

ОПРИЛЮДНЕННЯ ЗВІТНОСТІ, 34

ОФШОР, 34

П

ПАСИВ БАЛАНСУ, 34

ПАСИВНИЙ ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС, 34

ПАСИВНІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ, 34

ПАСИВНІ РАХУНКИ, 35

ПЕНЯ, 35

ПЕРВІСНА ВАРТІСТЬ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, 35

ПІЛЬГИ ПРИ ОПОДАТКУВАННІ, 35

ПЛАТІЖНА ДИСЦИПЛІНА, 35

ПЛАТІЖНЕ ДОРУЧЕННЯ, 35

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ (ПДВ), 35

ПОПЕРЕДНЯ ОПЛАТА ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ І ПОСЛУГ, 35

ПРИБУТОК, 35

ПРИМУСОВЕ СПИСАННЯ КОШТІВ, 36

ПРОЦЕНТ, 36

ПІДАКЦИЗНІ ТОВАРИ, 36

ПЛАВАЮЧІ ВАЛЮТНІ КУРСИ, 36

ПЛАТА ЗА МАРКИ АКЦИЗНОГО ЗБОРУ, 36

ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ, 36

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК, 36

ПОРУШЕННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО БЮДЖЕТНУ СИСТЕМУ В УКРАЇНІ, 36

ПОЗАРЕАЛІЗАЦІЙНА ОПЕРАЦІЯ, 37

ПОСЕРЕДНИЦЬКА ОПЕРАЦІЯ, 37

ПОСТІЙНЕ МІСЦЕ ПРОЖИВАННЯ В УКРАЇНІ, 37

ПОСТІЙНІ ПРЕДСТАВНИЦТВА НЕРЕЗИДЕНТІВ В УКРАЇНІ, 37

ПРИХОВАНИЙ ДОХІД, 38

ПРОГНОЗУВАННЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ, 38

ПРОЛОНГАЦІЯ, 38

Р

РАХУНКОВА ПАЛАТА, 38

РЕЗИДЕНТИ, 38

РЕКВІЗИТИ ДОКУМЕНТІВ, 39

РЕНОВАЦІЯ, 39

РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, 39

РИНОК ПОЗИКОВИХ КАПІТАЛІВ, 39

РОЯЛТІ, 39

С

САЛЬДО, 39

САНАЦІЯ, 39

СВІФТ, 39

СЕКВЕСТР, 39

СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ (СНР), 40

СПЕЦІАЛЬНІ ФОНДИ, 40

СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ, 40

СТАТУТНИЙ ФОНД, 40

СТРАХОВИЙ РИНОК, 40

СТРАХОВІ КОМПАНІЇ, 40

СТРАХУВАННЯ КРЕДИТУ, 40

СУБВЕНЦІЯ, 41

СУБСИДІЯ, 41

Т

ТАРИФ, 41

ТАЄМНИЦЯ БАНКІВСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ, 41

ТРАНСФЕРТ, 41

ТРАСАНТ, 41

ТРАСАТ, 41

ТРАСТОВІ ОПЕРАЦІЇ, 41

У

УНІВЕРСАЛЬНІ БАНКИ, 42

УПУЩЕНА ВИГОДА, 42

УХИЛЯННЯ ВІД ПОДАТКІВ, 42

Ф

ФАКТОРИНГ, 42

ФІНАНСОВА ДИСЦИПЛІНА, 42

ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ, 41

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ, 43

ФІНАНСОВА ІНВЕСТИЦІЯ, 43

ФІНАНСОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО, 43

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА, 43

ФІНАНСОВО-ПРАВОВА НОРМА, 43

Ф'ЮЧЕРС (Ф'ЮЧЕРСНІ УГОДИ), 43

Ф'ЮЧЕРСНА ОПЕРАЦІЯ, 43

Ц

ЦІНА, 44

ЦІНА СВІТОВА, 44

Ч

ЧЕК, 44

ЧЕКОВА КНИЖКА, 44

ЧЕРГОВІСТЬ ПЛАТЕЖІВ, 44

Ю

ЮРИДИЧНА ОСОБА, 44

ЮРВАРДНА ОПЕРАЦІЯ, 44

ЮРФЕЙТИНГ, 45

Довідкове видання

ГОРДІЄНКО Наталія Іванівна

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

*(для студентів денної та заочної форми навчання першого
«бакалаврського» рівня вищої освіти
за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування)*

Відповідальний за випуск *С. С. Родченко*

Технічний редактор *В. І. Шалда*

Комп'ютерне верстання *Н. І. Гордієнко*

План 2021, поз. 2 Д

Підп. до друку 04.03.2021. Формат 60 x 84/16

Друк на ризографі. Ум. друк. арк. 3,5

Тираж 50 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова,

вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017.